

KRAJ, DATUM, URA	Ljubljana, 21. 12. 2020 ob 12. uri	LOKACIJA	GTM
NAMEN SESTANKA	2. seja Strokovnega sveta		
PRISOTNI ¹	Sodelujoči: M. Krek, D. Stanimirovič, R. Pribaković B., T. Albreht, S. Belavič P., P. Otorepec, M. Gabrijelčič B., M. Zaletel, D. Novak Mlakar, L. Zaletel Kragelj, S. P. Rožič		
ODSOTNI	M. Pokorn, B. Gabrovec, M. Vrdelja, I. Eržen, B. Voljč, V. Kerstin Petrič, M. Fafangel, A. Trop Skaza		

AGENDA	
1.	Komuniciranje v času praznikov
2.	Raziskava o pandemski izčrpanosti (SI-PANDA 2020/2021)
3.	Razno

PREGLED REALIZACIJE SKLEPOV (prejšnjega sestanka)	
	/

KOMENTAR/SKLEP	UKREP	ZADOLŽEN	ROK
Direktor je uvodoma udeležence seje povabil k udeležbi na strokovnem posvetu s strokovnjaki Svetovne zdravstvene organizacije na temo obvladovanja epidemije COVID-19 v Sloveniji, ki bo ob 14. uri na daljavo.	/	/	/
M. Gabrijelčič B. je predstavila povzetke delavnice v Severni Makedoniji, Beneške delavnice in seje Glavnega strokovnega sveta Slovenskega zdravniškega društva. Ključni poudarek: potrebno se je osredotočiti na čas po umiritvi epidemije covid-19. Merjenje pandemski izčrpanosti (PANDA SI) odkriva ključne težave, potrebno najti rešitve. Učinki koronske krize in posledice COVID-19 dolgoročno najbolj vplivajo na ranljive skupine v družbi, kot so odrasli z nižjo izobrazbo, mladi, starejši, družine z malimi otroci in ljudje z osnovnimi zdravstvenimi težavami. Študija danskega Inštituta za javno zdravje in okolje (RIVM) kaže na omejen dostop do rednega zdravstvenega varstva, življenjski slog se je spremenil, družbeno življenje je zaradi ukrepov osiromašeno, ljudje živijo bolj nezdravo, kajenje se je povečalo, število ljudi s prekomerno telesno težo pa narašča. RIVM je opazil tudi povečanje bremena bolezni zaradi zamud v specializirani oskrbi. Zaradi koronske krize je pod pritiskom duševno zdravje, pandemija zaostrojuje kontrastne razlike med generacijami, saj mladi menijo, da jim svobodo omejujejo ukrepi proti koronavirusu, namenjeni predvsem zaščiti starejših.. Pomembni vidiki v dosedanjih ukrepih niso bili deležni zadostne pozornosti: zdravje, osamljenost, samoupravljanje (nadzor nad lastnim življenjem), kakovost	/	/	/

¹ Za zapis večjega št. udeležencev uporabi **OB Lista prisotnih**

<p>življenja in občutek pomembnosti. Pomembno je, da se te zdravstvene perspektive upoštevajo pri prihodnjih ukrepih. RIVM opisuje tudi pozitivne učinke pandemije koronavirusa: uporaba digitalnih tehnologij in digitalna emancipacija starejših sta se izjemno povečali, ravno tako izvajanje oskrbe na daljavo, delo od doma pa ljudem omogoča tudi več nadzora nad lastnim življenjem in več časa s svojimi družinami. V prihodnje se je potrebno osredotočiti na večjo zavezanost celostni preventivi, na kronične bolezni, duševno zdravje in bolj intenzivno medsektorsko sodelovanje.</p> <p>Identificirani so ključni izzivi: problemi z duševnim zdravjem, povečevanje neenakosti, spreminjanje telesne sestave, sarkopenija, nadaljevanje epidemije glede na klimatske spremembe, socialna kriza. Možnosti rešitev: 1. Javno zdravje v centru agende dogajanja, promocija, preventiva bolezni, zavedanje neenakosti; 2. povečanje sodelovanja med evropskimi državami; 3. mednarodno primerjanje, priporočila, multisektorski pristopi (SEED, nov akronim).</p>			
<p>Direktor je povedal, da sta Vladi RS pred sprejemanjem protikoronskih ukrepov ministrstvo za socialo in svetovalna strokovna skupina poudarjala omenjene izzive (ohranjanje zaposlitve in s tem soc. varnosti, podpora obrobni skupinam,...). Predlagal je, da se na podlagi predstavljenih povzetkov pripravi kratko gradivo, ki bi lahko politiki služilo kot priporočilo pri sprejemanju nadaljnjih ukrepov. Povzetek naj vsebuje 10 najpomembnejših točk, katere bi poudarjali na vseh srečanjih z vodstvom države.</p> <p>Direktor je udeležence še seznanil z razgovorom s takratnim ministrom za zdravje v zvezi s kolektivnim izstopom iz strokovne svetovalne skupine. Minister Gantar je prosil, naj tega ne storijo.</p>	<p>Na podlagi spomladanskega dokumenta pripravi povzetek, ki bo v pomoč pri sprejemanju nadaljnjih protikoronskih ukrepov.</p>	<p>M. Gabrijelčič B.</p>	<p>Do naslednje seje SS</p>
<p>T. Albreht je povedal, da so v prvem planu napovedovanja trendov in projekcije. MZ mora opredeliti cilje zdravstvenega prestrukturiranja. Ambicija je povečanje učinkovitosti zdravstvenega sistema. Klinike upravičeno skrbijo omahljivci, ki se že pred epidemijo niso odzivali na pozive na preventivne preglede. Evidentna je renesansa kajenja.</p> <p>Nujna vloga NIJZ je dolgoročno planiranje, ozko ukvarjanje z epidemijo naj ostane epidemiologom na CNB, ostali se osredotočijo na posledice preskakovanja preventive, preobširnega ukvarjanja s specialistiko in pozabljanja na primarno raven. V primerjavi s Severno Makedonijo je Slovenija bolj zdravstveno kadrovska podhranjena. Oživljanje zdravstva po eri covid-19 bo povezano z denarjem. Če bo družba škrta do zdravstva, bo še več zdravstvenega kadra bežalo v tujino. Družbena zavest je predramljena, zdaj je jasno, kaj se zgodi, ko zdravje zamaje družbo.</p> <p>M. Gabrijelčič B. se je strinjala s povedanim, saj je tudi SZO v Benetkah poudarila pomembnost merjenja potencialnih učinkov ukrepov, pomembnost napovedi.</p>	<p>/</p>	<p>/</p>	<p>/</p>
<p>Direktor je poudaril, da je epidemija odkrila več desetletij stare probleme, ki so bili vsa leta negirani kljub opozorilom stroke.</p> <p>D. Stanimirović je pripomnil, da je pozitivna stran epidemije, da senzibilnost javnosti in odločevalcev na težave zdravstvenega sistema še ni bila tako evidentna. Epidemija je izrisala preoblikovanje zdravstvenega sistema.</p>			

L. Zaletel Kragelj je pripomnila, da bi moral NIJZ kot nacionalna ustanova nastopati bolj samostojno in samozavestno, in nastavljeni ogledalo politiki. Nujen je multidisciplinarni pristop k problemom. NIJZ bi moral težiti k implementaciji ustvarjenega.	/	/	/
M. Gabrijelčič B. se je strinjala, da so potrebne strateške usmeritve, okvirji, sistematičnost. Dogovor, koga se bo prioriteto obravnavalo: starejše, mlajše,.. Kateri segment ima največ težav? Potrebno je pozitivno komuniciranje in načrtovanje.	/	/	/
P. Otorepec je povedal, da je najbolj verjeten scenarij obvlada epidemije do pozne jeseni, nato sledi reševanje zdravstvenega sistema. Drug scenarij je mutacija virusa v taki meri, da cepljenje ne bo pomagalo, kar pahne svet v obdobje kronične epidemije.	/	/	/
T. Albreht je pripomnil, da je vse povedano potrebno zapisati v Strategijo. Predvideva se, da bo čez 20 let primanjkljaj aktivnega delovnega prebivalstva. Strokovni svet bi moral biti nosilec novih razvojnih področij, procesiranja, modeliranja. Krovna strategija javnega zdravja za Slovenijo je najbolj pomembna zaradi drugih deležnikov. Direktor je povedal, da bo Strategija NIJZ del nacionalne strategije, ki jo na MZ pripravlja V. K. Petrič.	/	/	/

Naslednja seja Strokovnega sveta bo 11. 1. 2021 preko GTM aplikacije.

ZAKLJUČEK SESTANKA	ob 13.20 uri
--------------------	--------------

POSLANO V VEDNOST	Za zapisnik zbrala	Dne
Skrbnik sistema vodenja - za intranet (objava)	S. P. Rožič	22. 12. 2020